

دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی قزوین

دانشکده بهداشت

پایان نامه جهت اخذ درجه کارشناسی ارشد رشته بهداشت حرفه‌ای

عنوان

تعیین حداکثر اکسیژن مصرفی در حرفه فوریت‌های پزشکی و استفاده از آن به عنوان ابزاری جهت

انتخاب دانشجویان این رشته

استاد راهنما

دکتر سکینه ورمزیار

استاد مشاور

دکتر احمد نیک پی

نگارش

پیام حیدری

مهر ماه ۱۳۹۵

چکیده

مقدمه: حداکثر اکسیژن مصرفی شاخص مناسبی برای سنجیدن تناسب فرد با کار مورد نظر می‌باشد. لذا هدف مطالعه حاضر، تعیین حداکثر اکسیژن مصرفی در حرفه‌ی فوریت‌های پزشکی و استفاده از آن به‌عنوان ابزاری مناسب جهت انتخاب دانشجویان این رشته می‌باشد.

مواد و روش کار: این مطالعه‌ی توصیفی-تحلیلی مقطعی در بین کارکنان مرکز فوریت‌های پزشکی (۶ نفر) و دانشجویان فوریت‌های پزشکی (۵۶ نفر) دانشگاه علوم پزشکی قزوین در سال ۱۳۹۵ انجام شد. جهت برآورد حداکثر اکسیژن مصرفی کارکنان، ابتدا سخت‌ترین وظیفه (احیاء قلبی - ریوی) شناسایی، شبیه‌سازی و سپس توسط دستگاه متاکس کورتکس آلمان اندازه‌گیری شد. دانشجویان نیز بعد از تکمیل پرسشنامه‌ی سلامت عمومی و ویژگی‌های دموگرافیک از طریق تست‌های تردمیل (گرکین) و پله (کوئین کالج) مورد ارزیابی قرار گرفتند. سپس از مقایسه‌ی حداکثر اکسیژن مصرفی شغل و فرد، جهت اظهار نظر در مورد مناسب بودن و انتخاب درست دانشجویان برای شغل فوریت‌های پزشکی استفاده شد.

یافته‌ها: حداکثر اکسیژن مصرفی در شغل فوریت‌های پزشکی در سخت‌ترین وظیفه (احیاء قلبی - ریوی) با استفاده از روش آزمایشگاهی توسط دستگاه متاکس، $2/52$ لیتر بر دقیقه (معادل $0/113$ - در استانداردسازی) برآورد گردید. میانگین حداکثر اکسیژن مصرفی دانشجویان توسط تست‌های گرکین و کوئین کالج به‌ترتیب $4/17$ و $3/36$ لیتر بر دقیقه به‌دست آمد. وزن، قد و شاخص توده‌ی بدنی از جمله فاکتورهای تاثیر گذار بر حداکثر اکسیژن مصرفی شناسایی شدند ($p < 0.05$). همچنین بین تست‌های فوق‌الذکر همبستگی مثبت و معناداری ($r = 0.66, P < 0.05$) به‌دست آمد. $41/1$ درصد از دانشجویان فوریت‌های پزشکی به وسیله تست پله و $48/2$ درصد به وسیله تست تردمیل بر اساس معیار اکسیژن مصرفی واجد شرایط کار در حرفه فوریت نیستند. **بحث و نتیجه‌گیری:** بر اساس مقایسه حداکثر اکسیژن مصرفی دانشجویان با معیار شغل، دو سوم دانشجویان فوریت‌های پزشکی از نظر تناسب سیستم قلبی - ریوی به‌طور مناسب انتخاب نشده‌اند و جهت رسیدن به سطح مناسب اکسیژن مصرفی، نیازمند برنامه‌های ورزشی می‌باشند. با توجه به همبستگی معنادار بین دو تست گرکین و کوئین کالج و سهولت کاربرد تست پله می‌توان از این تست به‌جای تست تردمیل استفاده نمود.

کلمات کلیدی: دانشجویان، فوریت پزشکی، حداکثر اکسیژن مصرفی